

بررسی اولویت ترجیح رنگ بین کودکان دختر و پسر و الگویابی در طراحی فضاهای زیستی - اجتماعی کودک

هادی المهدی تقوی^{۱*}، فاطمه داورنیا^۲، سونیا آینه چی خیابانی^۳

۱- کارشناس ارشد معماری، عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد صوفیان، (Mehdi_taghavi@sofianiau.ac.ir)

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز (fatemehdavarinia@yahoo.com)

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز، (soniya.khiyabani@yahoo.com)

چکیده

در سالهای اخیر تلاش متخصصان در ایران به مطالعه و بررسی مساله آموزشی و فضاهای آموزشی کودکان در راستای تطبیق با ویژگی های خاص رفتاری و جنسیتی کودک تاکید داشته است. شناخت روحیات رفتاری و مطالبات فضائی کودک در فضای زیستی موضوع چالش معماران در کنار سایر تحقیقات نیز لازم به پرداخت است. متأسفانه در ایران اکثر فضاهای دبستانی و مهدکودک ها فضاهای فاقد طراحی شکلی و رنگ و نور مناسب می باشند که بدون در نظر گرفتن نیاز کودک و تعبیر وی از فضا و رنگ، مورد استفاده قرار گرفته اند. از سوئی تفاوت نگرش جنسیت دختر و پسر نیز در این چالش هرگز مورد توجه قرار نگرفته است. به همین جهت برای رسیدن به فضای مطلوب و خوشایند برای کودکان مطابق با خواسته ها و سلیقه رنگی خودشان درصدد ترجیح رنگ مورد علاقه شان پرداخته ایم. به همین دلیل هدف این پژوهش بررسی اولویت بندی ترجیح رنگ بین کودکان دختر و پسر ۴ تا ۶ ساله شهر تبریز در فضاهای آموزشی و تفریحی بوده است. بدین منظور ۱۲۰ کودک (۶۰ دختر و ۶۰ پسر) به صورت تصادفی با روش نمونه گیری خوشه ای از مهد کودک های شهر تبریز انتخاب گردیده و اطلاعات مورد نیاز با استفاده از کارت های رنگی شامل زنگ های زرد- قرمز- آبی - سبز- صورتی - بنفش - سرمه - خاکستری - سیاه و سفید جمع آوری گردیده است. پیش بنی می گردد تجزیه و تحلیل داده ها با روش تحلیل واریانس نشانگر این موضوع باشد که ترجیح رنگ در میان پسر و دختر متفاوت است. علاوه بر این میانگین نمرات رنگ ها و نمودارهای مربوطه به آنها نشان می دهد که به طور کلی رنگ های صورتی و بنفش و قرمز در اولویت اول و رنگ های آبی و سرمه و بنفش از بین ۱۰ رنگ در اولویت اول در ترجیح رنگی معنادار است. در نتیجه طراحی و رنگ آمیزی فضا های آموزشی مطابق با نیاز و خواسته کودکان می تواند در جهت افزایش و ارتقا کیفیت آموزشی و رشد شخصیتی کودکان موثر باشد.

واژه های کلیدی: اولویت بندی ، ترجیح رنگ، دختر، پسر، فضای زیستی کودک